

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 14C/1076/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7515218643
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Mlejová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2016:7515218643.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Dagmar Mlejovou v právnej veci žalobcu: G. E. K., s.r.o., so sídlom S. 5, C., P.: XX XXX XXX, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: O. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. P. XXX, v konaní o zaplatenie 458,58 eura s príslušenstvom

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 126,64 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 28,61 eura od 26.01.2013 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 51,97 eura od 26.02.2013 do zaplatenia, úrokom z omeškania 8,75% zo sumy 46,06 eura od 26.03.2013 do zaplatenia, všetko do 3 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 21.9.2015 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 458,58 eura s príslušenstvom. Žalobný návrh odôvodnil tým, že žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu zmluvu, na základe ktorej využíval služby poskytované právnym predchodcom žalobcu, pričom sa zaviazal uhradiť dohodnutú cenu za poskytované služby. Právny predchodca žalobcu svoju povinnosť poskytnúť riadne a včas verejné elektronické služby splnil, za čo žalovanému vystavil faktúru č. XXXXXXXXXXXX s dátumom splatnosti 25.1.2013 v sume 28,61 eura, faktúru č. XXXXXXXXXXXX s dátumom splatnosti 25.2.2013 v sume 51,97 eura, faktúru č. XXXXXXXXXXXX s dátumom splatnosti 25.3.2013 v sume 46,06 eura. Žalovaný svoju povinnosť riadne a včas nesplnil, z uvedeného dôvodu si žalobca uplatnil aj zákonný úrok z omeškania.

Žalovaný ani súdom ustanovený opatrovník sa k žalobnému návrhu nevyjadril.

Podľa § 115a ods. 1 a 2 O.s.p. na prejednanie veci samej nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali.

Pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. o veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Súd vo veci rozhodol o nároku žalobcu o zaplatenie istiny v sume 458,58 eura s príslušenstvom bez nariadenia ústneho pojednávania rozsudkom vyhláseným za splnenia podmienok podľa § 115a ods. 1, 2 a § 156 ods. 3 O.s.p. vychádzajúc z obsahu spisu, najmä z listinných dôkazov predložených žalobcom, pričom zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Žalovaný uzavrel, ako spotrebiteľ, s právnym predchodcom žalobcu zmluvu o poskytovaní verejných služieb dňa 3.12.2012 a dodatok k zmluve, neoddeliteľnú súčasť tvoria všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete Postupcu a aktuálny cenník služieb. Ako vyplýva z obsahu zmluvy žalobca poskytoval žalovanému verejné služby elektronickej komunikácie. Žalovaný sa zaviazal riadne odoberať služby elektronickej komunikácie. Žalovaný bol odberateľom služby M. K. M1 H s dobou viazanosti 24 mesiacov. V dodatku k zmluve bola dohodnutá zmluvná pokuta v sume 331,94 eura, a to pre prípad porušenia záväzku účastníka uvedeného v bode 1 alebo 2 dodatku a následnej deaktivácie služby. Žalovanému boli vystavené faktúry za poskytnuté služby, a to faktúra č.: XXXXXXXXXXXX znejúca na sumu 28,61 eura, s dátumom splatnosti dňa 21.1.2013, faktúra č.: XXXXXXXXXXXX znejúca na sumu 51,97 eura, s dátumom splatnosti dňa 25.2.2013, faktúra č.: XXXXXXXXXXXX znejúca na sumu 46,06 eura, s dátumom splatnosti dňa 25.3.2013.

Žalovaný tieto faktúry za poskytnuté služby za účtované obdobie nezaplatila riadne a včas.

Žalobca následne vystavil žalovanému faktúru č. 7400237896 titulom zmluvnej pokuty v sume 331,94 eura.

V uvedenom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá podlieha režimu Občianskeho zákonníka. Úprava spotrebiteľských zmlúv v piatej hlave Občianskeho zákonníka má povahu špeciality k Obchodnému zákonníku a keďže aj samotný zákon o elektronických komunikáciách je zákonom špeciálnym, vo vzťahu k spotrebiteľovi má vždy povahu občianskoprávneho vzťahu.

V konaní bolo preukázané, že žalobca služby dodal, žalovaný ich prijal a do vyhlásenia rozsudku za ne nezaplatil. Súd nepodrobil súdnej kontrole cenu služieb, pretože cena bola jasne a zrozumiteľne dohodnutá a nezistil iné okolnosti, ktoré by identifikovali vadnosť právneho úkonu v časti ceny služieb.

Podľa § 51 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 43 ods. 1 písm. a), b), ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách podnik - navrhovateľ má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu, na náhradu škody spôsobenej na verejnej sieti a na verejnom telekomunikačnom zariadení. Účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 o elektronických komunikáciách zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy,

ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 52 ustanovenia ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

V konaní mal taktiež za preukázané, že žalovanému boli vyúčtované žalobcom, a to faktúra č. XXXXXXXXXXXX s dátumom splatnosti 25.1.2013 v sume 28,61 eura, faktúra č. XXXXXXXXXXXX s dátumom splatnosti 25.2.2013 v sume 51,97 eura, faktúra č. XXXXXXXXXXXX s dátumom splatnosti 25.3.2013 v sume 46,06 eura. Súd z uvedených dokladov zistil aj poskytnutie služieb tak, ako bola zmluvne dojednaná povinnosť žalobcu. Povinnosť žalobcu poskytovať telekomunikačné služby žalovanému zodpovedá povinnosť žalovaného riadne a včas platiť úhradu za poskytnuté služby. Nemal však preukázané uhradenie svojich splatných záväzkov vyúčtovaných žalobcom žalovanému, alebo preukázaný zánik záväzku žalovaného z iného dôvodu. Súd zo žiadneho iného dôkazu obsiahnutého v súdnom spise nezistil, že by niektoré služby neboli dodané alebo boli reklamované. Z uvedeného dôvodu súd žalobe vo vzťahu k cene poskytnutej služby vyhovel.

Žalobca si uplatnil aj zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu nedodržania zmluvných povinností žalovaným, ktorej výška bola dohodnutá v Zmluve, t.j. v sume 331,94 eura. Žalobca vyfakturoval sumu 331,94 eura faktúrou číslo XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 25.1.2014 ktorú žalovaný neuhradil.

Podľa § 544 ods. 1,2,3, Zákona 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právny predpisom (penále).

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka neprímerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k.: 4C 174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č.k. 3Co 26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo dňa 6.12.2011 č.k. 4C 162/2011 -28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č.k. 16Co 32/2012 -46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len smernica), ktorá v článku 7 odsek 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu nepriateľných zmluvných podmienok:

„členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok zmluvne uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov, alebo dodávateľov“. S ohľadom na relevantnú judikatúru súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov:

„ členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom v zmluvách uzatvorených zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa, aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany ak je jej ďalšie existencia možná bez nekalých podmienok“ (článok 6 smernice).

Ustanovenie článku 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytovať v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie súdneho dvora C-76/10 Pohotovosť /Korčokská, bod 50), teda pravidiel na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky. Je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EU a práva EU na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku a môže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EU je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty. Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva (ipso facto, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania) v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takého - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 Zákona č. 250/2007 Z.z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti § 2 písm. u/ Zákona č. 250/2007 Z.z.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami, alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu, aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanoveniami § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá zákona 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej len „OZ“) dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas neplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka platnom do 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Zároveň súd priznal podľa § 517 ods. 2 úroky z omeškania vzhľadom na to, že nastalo omeškanie žalovaného s plnením záväzku dňom po splatnosti jednotlivých faktúr. Výška úrokov činí 8,75 % z dlhovanej sumy ročne, ktorá je v súlade s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb.

Výrok o náhrade trov konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Nakoľko úspech žalovaného presiahol úspech žalobcu a žalovaný si v konaní náhradu trov neuplatnil, súd rozhodol tak, ako je uvedené v treťom výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.